

gyakorlati alkalmazását. Utalt arra, hogy ezen megnövekedett igények kielégítése csak felkészült szakemberek segítségével oldható meg. Az oktatásunk modernizálásának kérdésében kiemelte a differenciált oktatás szükségességét. A vállalaton belüli szervezési bázisok kialakítását sürgetőnek ítélte, de utalt arra is, hogy a már kialakított helyes módszereket más területről vegyüek át, adaptáljuk. A közgazdasági munka egyes részkérdéseinek hatékony kutatása, továbbvitele megkívánja, hogy az ágazat közgazdasági szakemberei esetenként egy-egy részkérdést mélyrehatóan, összefüggéseiben elemezzenek. Alkalmak legyenek ezek az információk gyors cseréjéhez, hasznosításához is.

Jérome René szerint igen öröndetes az erdőgazdálkodásban a népgazdasági és vállalati szint fokozódó különválásátása és az, hogy az erdőrendezés egyre inkább érzi a népgazdasági szintű gazdálkodásban a felelősségét. Nem felelhet meg azonban ennek addig, amíg csupán a faterméssel, pusztán a köbméterekkel igyekszik gazdálkodni. A köbméteren túl a forintnak is elhatározó szerepe van. Az erdőrendezés már nem utasíthatja el a forinttal való foglalkozást — ha feladatának valóban meg akar felelni. Sürgeti ezt az elhangzott elgondolás, hogy a jövőben a költségvetéssel kívánjuk viseltetni azoknak a részben szintén fatermesztési célú intézkedéseknek költségeit, amelyekre nézve a faárak fedezetet nem nyújtanak, nem nyújthatnak. Az ilyen népgazdasági szintű gazdálkodáshoz azonban ma még hiányoznak a kellő alapok — információs rendszerünk erre teljesen alkalmatlan. Többen mutattak rá és ha csupán ebben az egyben sikerülne változást elérni, ez a konferencia jelentős sikert könyvelhetne el.

Király Pál az Országos Erdészeti Egyesület vezetősége nevében köszöntötte a konferencia résztvevőit. Megemlíttette, hogy a Szakosztály kezdeméyzését szívesen támogatják, s örül annak, hogy a rendezvény létrejött. Jó időponttán, megfelelő napirenddel, sikeres konferencia került megrendezésre. Elismeréssel szólt arról a következetes munkáról, amit a rendezők a Konferencia sikeres megrendezése érdekében kifejtettek.

Dr. Papp Mihály, a Szakosztály elnöke összefoglalásképpen elmondotta, hogy a Konferencia munkajellegű volt és programot adott a közeljövőre. Törekedni kell a jövőben arra, hogy az általános probléma megfogalmazáson túl, az ágazatunk gazdaságtanáának egyes kérdéseit mélyrehatóbban is elemezzük. Szakterületünkön állandóan nő az igény a közgazdasági oldal tisztánlátása érdekében. — Tudatosan és meg-alapozottan kell ezen kérdéseket állandóan napirenden tartani” — mondotta. Az ágazati egységes gazdaságtan alapjainak lerakása mellett azok gyors alkalmazására kell törekedni.” A Konferencia sikerét a gyakorlati élet bizonyítja, de jó jel az, hogy kétnapos Konferenciánkat több mint 300-an hallgatták meg — fejezte be a Szakosztály elnöke.

Egy százéves szerződés története

Az 1866. december 9-én megalakult Országos Erdészeti Egyesület fennállásának első éveiben eléggé rendszertelenül jelentette meg saját folyóiratát. Az „Országos Erdészeti Egyesület Közleményei” című kiadványának az 1867. évi 1. füzeté, 1868. évi 1—2. füzeté, az 1869. évi 1. füzeté és az 1870. évfolyam augusztus havi füzetének megjelenéséről van tudomásunk.

Emellett Bedő Albert egyesületi titkár szerkesztésében „Az Országos Erdészeti Egyesület Évkönyve” címmel évkönyvet is megjelentetett az 1867—1872-es évekről. Ezek az évkönyvek az Egyesület helyzetéről, működéséről, a vezető testületek munkájáról adtak képet és a közgyűléseken megvitatott szakkérdésekkel kapcsolatos cikkeket tartalmaztak.

A legrendszeresebben megjelenő erde-

zeti sajtótermék a Divald Adolf és Wagner Károly által Selmechbányán megindított „Erdészeti Lapok” című folyóirat volt.

Bizottsági jelentés az Erdészeti Lapokról

Száz esztendővel ezelőtt, 1873-ban történt, ami igen fontosnak bizonyult mind az Egyesület, mind az „Erdészeti Lapok” szempontjából: a folyóirat tulajdon- és kiadási joga adásvételi szerződés alapján az Országos Erdészeti Egyesületre ment át.

A rendelkezésre álló adatokból nem állapítható meg egyértelműen, hogy ez a szerződés melyik fél kezdeményezésére jött létre. Az előzményekre némi fényt vet az igazgató választmány 1872. december 23-án tartott ülésének jegyzőkönyve, illetve az a jelentés, amelyet két egye-

sületi tag: Scherffel Samu és ifj. Hoffmann Sándor írásban a választmány elé terjesztett.

Ebből a jelentésből kitűnik, hogy Scherffel és Hoffmann az Egyesület elnökének, gróf Keglevich Bélának hozzájuk intézett írásbeli felhívása alapján bizottságilag vizsgálta meg az „Erdészeti Lapok” tulajdon- és kiadási joga megszerzésének lehetőségét és „...a f. hó 23-án tartandó választmányi ülésnek javaslatot tennénk az iránt, hogy mennyiben kívánatos ez ügylet foganatosítása, miképpen volna az eszközendő s hogy a kiadó tulajdonosoknak a tulajdoni jog átengedéséért méltányos arányban minő összeg lenne megajánlandó.”

Különösen érdekes a 10 oldalas jelentésből az első bekezdés:

„Részünkről kiválóan az Egyesület érdekében állónak ismerjük azt, hogy az Egylet és a tagok között a szellemi téren való találkozás minél fokozottabb mértékben történjék s e tekintetben a legcélravezetőbb eszköznek tartjuk azt, ha az Egylet az eddigi évkönyv helyett a tagoknak legalábbis havonként egy oly szakközlényt juttat birtokába, melyből azok erdőgazdasági alapos ismeretek nyerhetése mellett erdészeti teendőink és viszonyainkról és e mellett az Egyesület működéséről is gyors tudósítást nyerjenek.”

A továbbiakban a bizottság nem tartja sem anyagi szempontból kívánatosnak, sem erkölcsi szempontból ildomosnak (tekintettel Divald és Wagner évtizedes erőfeszítésére), hogy „a jelenleg magán kezekben levő, de egyébiránt az Egylet közlönyének elismert” Erdészeti Lapok mellett az Egyesület új lapot indítson. Ehelyett Scherffel és Hoffmann „...erdészeti irodalmunk megindult üdvös fejlődése valamint Egyesületünk és összes tagtársaink érdekében is igen kívánatosnak ismerik, hogy az „Erdészeti Lapok” tulajdoni joga az Országos Erdészeti egyesület számára olyképpen szerzesse meg, hogy annak átengedéséért a jelenlegi tulajdonosoknak kárpótlásul a Lapok jelenlegi jövedelméhez mért s egyszer és mindenkorra kifizetendő összeg szavazzassék meg.”

512 előfizető 1872-ben

Ezután tüzetes jövedelmezőségi kalkuláció következik a jelentésben, amelyet kettős cél szerint végzett a kéttagú bizottság; egyrészt a méltányos vételárat kívánták megbízhatóan kipuhatólni, másrészt azt kívánták kimutatni, hogy a lap átvétele milyen anyagi következménnyel jár az Egyesületre nézve.

Érdekesekek adataik. Az „Erdészeti Lapok” előfizetőinek száma 512, előfizetési

díja egész évre 6 Frt. A bevétel kb. 3400 Frt, a kiadások 2600 Frt, a kiadó tulajdonosok jövedelme tehát 800 Frt, ami 6—8000 Frt alaptőkének felel meg. Az Egyesület ez idő szerinti taglétszáma 731 fő, ezek közül 400 előfizetőre számított a bizottság, kiknek 3 Frt előfizetési díj fejében ajánlották juttatni a lapot, további 225 Egyesületen kívüli előfizető számára pedig 8 Frt-ért.

(Lapszerkesztők és egyesületi titkárok örök sorsa: a szerkesztő évi 600 Frt díjazásáról szólva megjegyzi a bizottság tagjai, hogy „azt igen szerény jutalmazásnak találjuk... oly kötelezettséget rovunk Bedő Albert titkár úrra, ki e terhet kétségen kívül csak is az egylet szolgálati ügyében eddig is tanúsított kiváló buzgó igyekezettel viselheti el.”)

6000 forint vásárlási ár

A források tételes, alapos felmérése alapján a bizottság arra az álláspontra jutott, hogy 6000 Frt az az összeg, amelyet különböző helyekről elő tud teremteni az Egyesület a lapvásárlás céljára.

A bizottság jelentését a december 23-i választmányi ülés teljes egészében elfogadta. Az ülés a karácsonyi ünnepekhez csatlakozott, de a döntés sürgős volt, mert az adás-vétel létrejötté esetén 1873. január 1-étől már az Egyesületnek kellett gondoskodnia a lap megjelenítéséről. Az elnök megkeresése alapján december 20-án kelt levélben nyilatkozott eladási szándékáról a két kiadó laptulajdonos: Divald és Wagner is. 1873. január 5-én már az Egyesület rendkívüli közgyűlése is jóváhagyását adta a szerződésre, amely végül is 1873. január 18-án létrejött.

A szerződés értelmében az „Erdészeti Lapok” tulajdoni és kiadói joga 1873. január 1-től kezdve az Egyesület birtokába ment át 6000,— Frt készpénzben fizetett vételár ellenében. Divald és Wagner a lap főmunkatársai maradtak, s a szerződésben kötelezték magukat, hogy amíg a lapok az OEE kiadásában megjelennek, addig nem indítanak más olyan lapot, amely az Erdészeti Lapoknak „versenyt csinálhatna”.

A szerződést az eladókkal szemben az Egyesület nevében a lapszerkesztést is ellátó Bedő Albert egyesületi titkár írta alá és az a Hoffmann Sándor, aki később Horváth Sándor néven Bedő nyomába lépett a titkári tisztségben. A szerződést az aznapi választmányi ülés határozata alapján gróf Keglevich Béla, az Egyesület elnöke hagyta jóvá.

A szerződés jelentősége

Száz év óta van tehát a szaklap (amely 1953 óta „Az Erdő” címmel jelenik meg)

Egyesületünk birtokában. Rendkívül nagy idő ez egy folyóirat létezése szempontjából. Ez a körülmény önmagában is bizonyítja az ismertetett szerződés jelentőségét. Alig valószínű, hogy magánvállalkozás termékeként az 1862-ben alapított lap ezt a rendkívül magas kort mérte volna, melyhez hasonló múlttal csak 1—2 újság rendelkezik hazánkban, a szaklapok közül pedig ugyancsak egy-kettő az egész világon.

De nagy jelentőségű volt a szerződés által előidézett változás az Egyesület szempontjából is. A szaklap mindig alapvető fontosságú volt az egyesületi életben: tájékoztató, tanító, irányt mutató, mozgósító, szellemi és szervezeti kapcsolatot jelentett az országban szétszórtan élő tagság között, valamint az Egyesület vezetősége és a tagság között. Hiányát akkor éreztük valójában, ami-

kor megjelenése kényszer okok következtében (1945—48 között és 1953-ban) szünetelt.

Egyesületi jelentőségét mutatja az a körülmény is, hogy amíg az első Alapszabályokban az egyesület fő célkitűzései között csak „az erdészeti magyar irodalom pártolása” szerepelt, 1873 után már az Alapszabályokban tartották szükségesnek rögzíteni a legfontosabb feladatok között: „az erdészeti magyar irodalom fejlesztése, saját szakközlöny kiadása.”

Egyesületünk ma is féltő gonddal őrzi a száz évvel ezelőtt a gondos elődök által szerzett örökséget; legújabb Alapszabályainkban is szerepel az immár évszázados feladat: „az 1862-ben alapított Erdészeti Lapok folytatásaként saját szakmai folyóirat szerkesztése és kiadása.”

Király Pál

EGYESÜLETI KÖZLEMÉNYEK

Rovatvezető: Király Pál

Országos értekezlet. Király Pál főtitkár október 10-én országos értekezletet tartott a helyi csoportok titkárai, a szakosztályok és bizottságok vezetői részére, az alábbi napirend szerint:

1. Az egyesületi munka 1974. évi központi irányelveinek ismertetése. Előadó: Király Pál.

2. Egyesületi lehetőségek az V. ötéves vállalati tervkoncepciók kidolgozásával kapcsolatban. Előadó: Halász Aladár.

3. Egyesületi feladataink a termelőszövetkezeti erdőgazdálkodás helyzetének feltárásával kapcsolatban. Előadó: Fekete Gyula.

A napirendi pontok feletti vita során a hozzászólásokból egységes szemlélet és tenniakarás csendült ki.

*

A Szerkesztő Bizottság ülést tartott. Elsőnek dr. Keresztesi Béla, a Bizottság vezetője tájékoztatást adott az MTESZ-nek a szaklapok felülvizsgálatára adott kérdések megválaszolására indított véleménykutatás eredményéről. A kapott válaszok szerint a tagok véleménye egybehangzóan kedvező a szerkesztést illetően.

Ezt követően kialakították a Bizottság 1974. évi munkatervét. Ennek értelmében

- ösztönözni kívánja az V. ötéves terv koncepciójának ismertetését és megvitatását;
- bővebb teret szentel a termelőszövetkezeti erdőgazdálkodás helyzetének, kérdéseinek tárgyalására;
- márciusi számában mozgósítani kíván az „Erdők Napja” megrendezésére;
- lapszámainak változatos tartalmú összeállításával továbbra is igyekszik hozzájárulni az egyesületi tagság szakmai érdeklődésének bővebb kielégítéséhez;
- az eddiginél is nagyobb teret szentel a helyi csoportok, szakosztályok munkájának, rendezvényeik ismertetésére.